

Sygn. akt II CSK 104/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa J. Ł.
przeciwko Województwu (...) - Marszałkowi Województwa
(...)

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lipca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powód J. Ł. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 30 października 2018 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 19 października 2017 r. Sąd pierwszej instancji uwzględnił częściowo powództwo, w którym powód - po ostatecznym jego ukształtowaniu domagał się zasądzenia od pozwanego Województwa (...) zapłaty kwoty 118 106,68 zł tytułem reszty wynagrodzenia za wykonanie zadań związanych z zimowym utrzymaniem dróg wojewódzkich w sezonie 2015/2016. Sąd Okręgowy

zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 56 500 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 października 2017 r., umorzył postępowanie co do kwoty 7 648,02 zł i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Z ustaleń wynikało, że niezapłacona przez pozwanego część wynagrodzenia powoda odpowiadała potrąconej przez niego z tego wynagrodzenia karze umownej przewidzianej w § 9 ust. 1 pkt 7 pięciu umów zawartych w ramach zamówienia publicznego, łączących strony, za niedopełnienie przez powoda w uzgodnionym terminie obowiązku przedstawienia pozwanemu pisemnego potwierdzenia odbioru i akceptacji zainstalowanych na sprzęcie służącym do zimowego utrzymania dróg urządzeń GPS, umożliwiających pozwanemu śledzenie prac wykonywanych przez ten sprzęt. Zgodnie z powołanym postanowieniem umownym powód mógł zostać obciążony karą za brak montażu wraz z odbiorem i akceptacją zainstalowanych na swoich jednostkach urządzeń GPS od dostawcy systemu GPS w terminie do 25.10 każdego roku w wysokości 100 zł brutto za każdą rozpoczętą dobę, przy czym za każdą dobę powyżej 10 dni kara wzrastała do 500 zł. Powód dysponował systemem GPS na swoim sprzęcie, nie przedstawił jednak w terminie potwierdzeń jego odbioru i akceptacji przez serwis obsługujący transmisję danych.

Powód kwestionował zasadność naliczenia kary, argumentując, że byłoby to dopuszczalne jedynie wtedy, gdyby niedopełnił wszystkich obowiązków wskazanych w § 9 ust. 1 pkt 7 umów, a nie tylko jednego z nich i to nie mającego wpływu na możliwość monitorowania jego prac przez pozwanego. Sąd Okręgowy wyłożył umowę w ten sposób, że uznały za zagrożone karą niewykonanie łącznie obowiązków wymienionych w tym postanowieniu. Karę ocenił jako wyliczoną prawidłowo, jej wysokość jako nienadmiernie wygórowaną, ze względu jednak na to, że obowiązki zagrożone karą zostały w połowie wykonane, gdyż powód zamontował system GPS - zmiarkował karę umowną o połowę.

Sąd Apelacyjny, do którego odwołał się powód, podzielił ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, a także ich ocenę prawną. Argumenty powoda oparte na bagatelizowaniu obowiązku dostarczenia pisemnego potwierdzenia odbioru i akceptacji zainstalowanego sprzętu oraz odnoszeniu wielkości kary do zysku, jaki wg. swoich twierdzeń powód osiągnął z umowy, a nie do umówionego wynagrodzenia uznał za chybione. Wymagania objęte karą

naliczoną powodowi ocenił jako jeden niepodzielny obowiązek, autoryzacja sprzętu dawała pozwanemu pewność prawidłowości działania systemu, a przyjęty sposób kontroli prawidłowej kalkulacji kary uwzględnia obciążający pozwanego obowiązek zapłaty wynagrodzenia powodowi. W rezultacie sposób rozstrzygnięcia sprawy ocenił jako prawidłowy.

W skardze kasacyjnej, opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. powód zarzucił niewłaściwe zastosowanie prawa materialnego - art. 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z § 9 pkt 7 umowy i art. 384 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 385 § 2 k.c. - oraz naruszenie przepisów postępowania cywilnego - art. 233 § 1 k.p.c.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dalszej kwoty 56 500 zł z odsetkami w kwocie 5 106,68 zł liczonymi od dnia wniesienia pozwu i kosztów procesu za całość postępowania, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi

przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to znaczy oczywistą zasadnością wniesionego przez niego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa, dostrzegalnym na pierwszy rzut oka i nie pozostawiającym wątpliwości, że nie tylko doszło do rażącego naruszenia prawa, ale także - że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910).

Wskazywane przez powoda okoliczności mające świadczyć o oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej opierają się na krytyce wykładni § 9 ust. 7 umów zawartych między stronami, jako nieprawidłowej oraz zarzucie naruszenia art. 233 k.p.c. przez zaniechanie wszechstronnej oceny materiału dowodowego. Tak sformułowana argumentacja nie pozwala uchwycić oczywistości naruszeń. Jeśli chodzi o zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., to nie może on w ogóle posłużyć do podważenia wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną, ponieważ taką możliwość ustawodawca wyłączył w art. 398³ § 3 k.p.c., stanowiąc, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Z kolei zarzutu wadliwości dokonanej wykładni umowy skarżący nie odnosi do argumentów Sądu Apelacyjnego lecz poprzestaje na ogólnikowych uwagach o potrzebie interpretowania zapisów treści kar umownych w sposób ścisły i korzystny dla wykonawcy z uwagi na przygotowanie treści umowy przez podmiot składający zamówienie publiczne. Nie kwestionując tych uwag trudno z nich wywieść oczywisty błąd w odczytaniu postanowienia umownego zawartego w § 9 pkt 7 umów między stronami, którego treść nie budziła wątpliwości, a wykładnia proponowana przez powoda poddana została krytycznej ocenie przez Sąd Apelacyjny - co skarżący pominął.

W tym stanie rzeczy powołana przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wystąpiła. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi powoda do rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach (postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99, art. 398²¹ i art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. Wysokość tych kosztów wynika z postanowień § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).